

род под својом влашћу и очувају „свете“ интересе свога феудалног поседа.

Ахмедбег Зогу, заступник феудалног албанског племства и његовога богатства, није се ни мало устручавао да за љубав својих бегова прода читав албански народ српској влади Карађорђевић-Пашић-Прибићевића, која је, као што је добро познато, највећи непријатељ целокупног албанског народа и његове слободе.

И нехотице намеће се питање: како је могао Ахмедбег Зогу, шај народни неспријатељ, да успешно изведе устанак.

Да би тачно одговорили на то питање морају се имати у виду следеће две чињенице:

1. *Погрешке револуционарне владе Фан Ноли-а.*

2. *Начин борбе противреволуционара Ахмедбега Зогу.*

Погрешке владе Фан Ноли су пуне поуке не само за будуће револуционарне ослободилачке борбе албанског народа, него такође и за све остале народе, које је потлачио империјализам страних властодржаца.

Највећу погрешку, коју је либерална влада Фана Ноли-а могла да учини, учинила је. Она није испунила обећање, које је дала народу, а које се састојало у томе, да ће доласком на владу укинати велики посед и спровести аграрну реформу у корист сеоског становништва. Она *дакле није дала посед феудалних бегова у руке његових правих и природних власника, у руке албанских сељака.*

Друга, погрешка била је та да је влада Фан Ноли-а давала више важности Друштву Народа, који за њу није ништа кориснога урадио, него ли заједничкој сарадњи са свима револуционарним снагама балканског полуострва.

Трећа погрешка састојала се у недоољној процени важности деструктивне борбе против највећег зла на читавом Балкану *против југословенске монархије.*

Као четврта и коначна погрешка владе Фан Ноли може се сматрати њено недовољно поверење у искреност помоћи Уније Совјетских Република према национално потлаченим народима па и према самом народу албанском.

Начин на који је Ахмедбег Зогу водио борбу против либералне и револуционарне владе Фан Ноли-а пада одмах у очи свима људима који искрено и патриотски мисле.

1. Савез и тесна сарадња са свима непријатељима албанског народа: Ахмедбег Зогу је добио од српске владе Карађорђевић-Пашић-Прибићевића топове, пушке и новчану помоћ од 40 милиона динара.

За упад у своју отаџбину послужило се са Врангеловим трупама, које живе на територији Југославије.

У својем плану споразумео се са Мусолинијем путем непосреднога посредовања југословенске К-П-П владе.

Исто тако споразумео се са бугарским и македонско-верховистичким фашистима Цанковом и Протогеровим.

2. Организовање упада на земљишту српскога а са знањем српског К. П. П. режима.

3. Немилосрдно прогањање и убијање свих албанских

бораца за ослобођење и заједнички рад на томе послу са српском жандармеријом и пограничном полицијом.

Овом приликом морамо нарочито указати на дивљу хајку и прогон, које су уједињени српско-албански бандити надали против јуначког и легендарног албанског револуционарног вође *Бајрам Цура*. У томе циљу је и дошао *Бартибер* у Ђаковицу да би српским жандармима помогао да ухвати Бајрама Цура. Коначно морамо указати на састанак *Џенабег* са српским командантом Поповићем и српским начелником из Ђаковице у Ђафамуру, који је имао за циљ, да се поведе заједничка акција противреволуционара против бораца за ослобођење.

На тај начин успео је Ахмедбег Зогу, тај потплатени агент српске и талијанске владе и издајца албанског народа, да изврши државни удар у Албанији.

Али како је могуће да се та противнародна и непопуларна влада Зогуа у Албанији одржи?

Та влада располаже са 5000 Врангелових војника, које употребљује за довршење свога дела, своје „револуције“.

Да би могла, да поред својих домаћих, одржава још и те Врангелове банде, она усређује свој народ високим контрибуцијама. У Валони на цр. ударила је влада контрибуцију на сиромашно становништво 10.000, у Драчу 5000 до 7000, у Скадру 20.000 наполеондора. Опозициона штампа је потлачена и обустављена. Само један пример да наведемо са либералним листом „Ора е Малеве“. Такозвана немирна села, како се српски листови обичавају да изражавају, умирује влада *болбардовањем*.

Међутим властодршци и убице албанског народа: Карађорђевићи, Пашићи, Прибићевићи заједно са својим плаћеним пријатељима и издајцима народа Зогу и компанијом нека даље наставе са убиством, кљавем и пљачкањем албанског народа, до нека добро запамте да њега и његове револуционарно-ослободилачке тежње неће моћи уништити! Напротив! Оне многобројне масе албанске на *Косову* и *дуж македонско-албанске границе*, те масе које су данас робују под империјализмом Београда и Атине сватиће и осетити још јачу вољу и по требу за још жешћом борбом за ослобођење и уједињење са Албанијом. Оне ће се борити све дотле док свој циљ не постигну.

Револуционарне вође албанског народа неће изгубити храброст. Они знају већ довољно како се ваља борити и извојевати слободу, *они су увидели да је највеће зло на Балкану српска монархија, они су увидели, да само снажна рука уједињених револуционарних сила свих народа на целокупном Балкану може извојевати и остварити ослобођење, слободу и мир.* Они ће задржати то горко искуство и поуку, коју им пружа децембарски прљави и издајнички државни удар и према њему ће се равнати.

Будућност Албаније припада само албанскоме народу и њихоје више.

Призрен.

Дримски

نوطة نك توركيابه عاىك قسمى، مستر (شامبرلاين) ك تشويق اوزرينه
پارس ولوندرنك نيجه نقطه نظرندن اهميتى برقرار ويردكرينى كوسترير،
بوده: آقره نى توركيه جمهوريتنك پايئختى اولاره ق طانمامقدر.

پوقرار ياكز توركيانك داخل ايشلر نه كيريشمك دكل، مركز حكومتى
آقره دن استانبوله نقل ايتكى هدف اتمازايدن مخالفين فرقه سنى تشجيع
ايتك كى تلق اولينور.

هر كسجه بللى كه، انكز سياسى باخصوص (زون تورك) حكومتنك
زماننده، مخالف فرقه لره، حكومتى اسقاط ايتك يولنده ك آيتق و كيزلى
ايشلر نده يارديم ايتك ايدى. ايشته يوسفركى قرارلى نه مخالفين فرقه سنه
يارديم ايتك ايچين قوللايندن بر آقره دن باشقه بر شى اولمادىنى فكرنده
بولونلييور.

حكومتك سياسى دائونه لرنده پارس قابنيه سنك محافظه كار انكيزمكحو-
متمك نقطه نظر نيه موافقت ايتدكندن شدته نأسف اولينور. چونكه يكي
حكومتى آقره نى پايئخت اتمازايتكه دفع ايدن باشلجه اك مهم اسبابك بریده
استانبول پايئخت اولورسه — اوكا، دكيزده اك قوتلى حكومت طرفندن،
بر هجوم و استيلاى ناكهانى احتمالندن قورقوسيدى. فرانسه نى و پلكه
ايتاليانى انكتره ايله اووشتمه سوق ايدن فكرى آكله نى ايچين، بوكادا ر
بعض غزتلرك يازدقلىنى بالاجتمال نقل ايديورم.

مستر (چمبرلاين) ك بزكين پو باغانداسى

انكيز حكومتى محافظه كار خارجيه ناظر نك پارس وروماده زيارتى،
مسيوهريو وموصوبانى ايله كيزلى مذاكره لرى، توركياده غزته جيملك طابى
وافكادعمويه نى هيجهانه دوشوردى.

انكتره ده امپرياليزم سيستى تمثيل ايدن مستر چه مبرلاين فرانسز
آرقداشلىرله يالكر روس دكل، تورك مسئله سنى ده موضوع بحث ايدى.

مستر (چمبرلاين) مسيو هريوياله مذاكره سى حقتنه غزتلره
ويريلن قيصه نوطة ده بروجه آقى فقره به محتويدي.

فرانسه و انكتره حكومتلى استانبوله برر سفير كوندرمك حقتنه
هفكر اولوب سفيره موقت بر صورتده آقره ده اقامت ايتك صلاحيتى ويرديلر.

بوندن زاده كان انكيز و كينك سوويت روسيه به فارسى بسلديكى
كى و نقرى، اونك باشقه قانونلره تابع (ره و وولوسيونلره) شوملكنى دمير تلرله
قوشامه سياله، آبلوقه نى جانلنديرمق ايچين جو حقه سنه واهى تشبثاتى
آكلشيلير.

بوندن ماغدا توركيانك مستقل بردوك اولدينى اعتراف ايدن لوزان
صلح قونفرانسندن صكره انكتره حكومتك تورك مسئله سنى موضوع بحث
ايتسه سنه هيچ برمعنا ويريله ميور.

بوتههکه ناصل دفع ایدله بیلیر... برنجی چاره براق حکومتک دوستلنی تأمین ایدرههک بونلره عهدهاتفاق ایتکدر. برفاسکار جهانگیرانه بسله مدن حدود ملیهمزک ایچنده صلح و سلامتده باشماق ایستهین تورکار، کیسهی علیهمزه کتیرمدن، باشقه ملرله مناسبات دوستانه پندا ایتک، و حتی اتفاقلر عهده ایدله بیلیر.

فقط بزه، تاریخده باشمه کان آچی حادثه لردن اوکرندککه یالکز مناسبات دوستانه بزم مملکت کبی برلده صلح و سلامتی تأمین ایدله جک برچاره دکدر. موجودیتیزی قورنارمق و منافع ملیهمیزی مدافعه ایتک ایچین یکانه چاره قولرمنزله قیلرچلمزدر. اوکله ایسه دونکی کبی، بوکون ده یالکز قولرمنزک قوتنه و قیلرچلمزک کسکینلکنه امنیت ایدله بیلیر. (وطن) غزتهسی (قودورمش ایپریایزم) سولوحهسی آلتنده یازیوز: متارکدن صکره دوچار ضعیفیت اولان ایپریایزم باشنی بیکدن قالد-

برییور.

یکی انکایز قاپینهسی نتیجهسی نقطه نظرندن بپوک تعرضکا رانه حرکتلرده بولندی و محاربه دن اولکی و ضعیفیت اعاده ایتک ایچین بپوک حاضر قتلریایدی.

دول معظمه نیک اوچی تجاری مسئله لرده اتفاق ایدله کد نصکره، مراکتندن بصره کورفزیه قدر اوزانمش اولان مملکتلری نفوذ منطقه لری اولارده بربرلری آراسنده آبیردیلر. انکایز و کیلی بولانی موقع اجریایه قویقی ایچین و همی اوچ تمه لکی متفکرلنیک کوزلری اوکندن کپیر مشدر: ۱- مسئله لرده ایچه زور قتلر وجوده کتیرهن مسئله نلرک حس ملیسیک (ناسیونالیزم) بونک مک مهم منبعی - تورکیادر. مستر (چبرلین) دکوره لوزان قونفرانسی تورکاره قازاندران انکایز لرله فرانسلر آراسنده واقع اولان اختلاف ایدی.

۲- مسئله نلرک آراسنده عصیان تخمین آکن و (قومونیت) پروپاغاندا سنده مات و یرمک ایسته مین سوویت روسیه در.

۳- بویکی دولتک متفق و لمسی احتقالی اولان آلتایزدر. (وطن) بوفاداتی تقید ایدک نصکره، مستر (چبرلین) ک انکتره ییحو و انقراضه دوغری سوروکلیه جکی دیمکله سوزیه نهایت برییور. طور بریورم.

مستر (چبرلین) ک سیاستی اغلب احتماله کوره بپوکر آتسه سبب ولاجقدر. دول معظمه همفکر اولسه ایدیلر تورکیای چوقد نبری پارچال- مشلردی. محاربه دن صکره کی حرکتلری بوتصدیق ایدی. بونی بزپک اپی بیلرور.

بونکله بربر، انکایز و کیلنک حرب نداسنده بزم ایچین ایکی فائده واردر.

بری کوز لریمزی آچمه واک باشده اولقی اوزره انکتره کبی یغما حی بپوک دولتلرک اوکندله دائمادقت واتیاه اوزره بولمنه دفع ایدیلور. دیکری ده بزم کبی تهیدید آلتنده بولنان کوچک دولتلره یاقلاشقی لزومنی کوستریور.

استانبول، کانون اول ۱۹۲۴ رفیق حیدر

فرانسجه ده چیقان تورک غزته سی (لاوولونه) بروجه آتی بانانده بولنیور:

انکایز محافظه کار قاپینهسی اسکیدن منقول اولان سیاستی براده روق، شرق و مسلمان ملتپرورلینه (ناسیونالیستلر) قارشلی بونک عکسی اولان نفوذ و قوت سیاستی تعقیب ایتک باشلا دیکه، بو سیاستی مستر چبرلین بازسه نصیحت ایش و بلکه بزه قارشلی قوللایلا جقدر.

سیاسیلرمنزک ماهر، تجرته لی و امور ویده حکومت آدلرله چبالا جقلمی ایچین بوضعیته ایفا ایدله جکری مهم، نازک وزور بر وظیفه لری واردر.

شیمدیکه حالده مخاصمانه باشلامتی، و معروض اولدیغیز صدمه لره متایله ایدوب منافعه میز حایه رمدافعه ایتک بچور تینه می یز؟

خلافتکیر لریمز بزمه حرب میدانینده قارشیلار شتی استرلسه، جواجز مثبت اولاجقدر، فقط بوراده میدان حرب سیاست میدانیدرکه، ظن ایدر- سه م بونقظه ده ما دونیت حالنده بولنیوروز. بوکون اقلر بیکدن قرار بیلور. سیاست میدانده بپوک منازعه لر حصوله کله جکی شیمدیکدن استدلال ایدیلور. مدافعه میز ماهر آدلرله، دراتیل سیاسیله مملکته خدمت لری اولان وظیفه ورلره تودیم ایتمی بزه، بونلو آرمزده بولنیور و اکثریتی تشکیل ایدیلور. شیمدیکه حالده عزتکاه لر نده آچیده بولنان آدلرله دونلی بزه خلق فرقه سینه و یاخود باشقه بر فرقه یه تابع اولمالر نیک و یا صولک ملی حرکتله اشتیرالا ایتک کلر نیک نه اهمیتتی واردر؟ درایت، فطانت، هنر و معرفت کی حقیقی سیاست آدامنی تمیز ایدن حال و صفاتی آرا مایدیر.

اتحاد و ترقی جمعیتی و قتیله اجنبی مملکتلرده، و بخصوص بالکانلرده سیاسی احسنه لایق آدلر بولندیرسه ایدی فلاکتلرمنزک منعی اولان بالکان اتحادی تشکیل ایدله میهره ک نیجه اوغورسن واقعه حصوله کلن لری. اسکی خط لرده بولنوبده عینی چقوره دوشیمه لم. وقت پک جدیدر.

(وقت) غزتهسی یازیور:

انتخابات نتیجهسی اولارده اداره حکومتی اله آلان (ایپریالیستلر) تورکیایه قارشلی لوزان معاهده سندن بری و ازچید کلری اسکیدن منقول اولان سیاستلرینی بیکدن تعقیب ایتک ایستیور کبی کولانویورلر. کچنلرده بوکادام یازدیغیمز، دیکر غزته سی آرقداش لرمزدن تصدیق اولندی.

طبیعی درکه، بلانلری داهار شیم حالنده انکتره آدلر نیک دماغلرنده بولنان قریب الوقوع برتهه لکنک بزم ایچین واراوماسی لازم دکدر. انکتره یی اداره ایدن آداملرک مقصد لری قوه دن فله کتیرلش اولقی ایچین نیجه حاضر قتلر لازمدر. انکایزلر هر شیدن اول اولنره زور قتلر پندا ایدله بپله جک دولتلره او بوشا قتلر بونلره اتفاقلر و یا کبزی معاهده لر عهده لر عهده بپوه، حصوله کله سی محتتمل اولان نتیجه لری اوستنه آلدقه نصکره میدان فله کچه جکدر. بواویله بر مسئله درکه نه وقت واقع اولاجفی آتیقی زمان کوستره بپله جکدر. بونک ایچین درکه مملکت مقدراتی اداره ایتکی در عهده ایدن آدلر محتتمل الظهور بون عارضه لری دوشونه ره ک دقت و اتباه اوزره بولنلاری و بپوک برتهه لکه اوکندله طور و رکبی طاور اتمالری ایجاب ایدر.

Luftët në Shqipëri

Sundim'i Sultanëve në Shqipëri, mbafti afro pesë shekuj. Kuj sundim bëhej me anën e bejlerëve. Bej është një titull turk dhe u jipej përgjithësisht atyre që bënin shërbime Shtetit. Sultanët u-jipin tituj dhe tokë këtyre tiranëve të vegjij dhe këta mbledhin ushtarë dhe vinim ndihmë, kur e donte nevoja, sultanëve. Ushtarët shqiptarë luftonin n'Arabie, në Misir, në Krime, në Bulgari, në Greqi, dhe me një fjalë në gjithë Imperatorin Ottomane dhe kur ktheheshin arat e veta i gjënin të zabtuare nga bejlerët.

Politika e bejlerëve qe si të ndanin popullin me anë të feve (musulmane, orthodoxe, katolike). Armiqësit fetare qenë bërë kaq të mëdha në Shqipëri sa që muslimanët thuheshin turq, orthodoxët grek dhe shqiptarë thuheshin vetëm revolucionarët nacionalistë. Dhe sot edhe në Shqipëri, fjala „ka qënë shqiptar“, dmth. që ky njeri ka qënë revolucioner. Politika e sultanëve dhe e bejlerëve, bashkë me influencat greke, austriake dhe italiane e ndante kombin e vogël shqiptar në tre copa armike, dhe mundimi kryesor i revolucionerëve shqiptar qe t'a bashkonin me një propagandë afetare dhe kombëtare.